

כתב יד קודש

לזכות
החייל בצבאות ה'
מנחם מענדל שיחי'
לרגל ה"אפשערניש" שלו
י"א מנחם אב ה'תשע"ז
נדפס ע"י הוריו
הרה"ת ר' צבי גרשון
וזוגתו מרת דבורה לאה
פלברבוים

It's Up to You

In honor of Chanukah, we present a compilation of *minhagim* written in the Rebbe's *ksav yad kodesh* and first published in a *kuntres* for Chanukah 5711 (along with a *maamar* of the Tzemach Tzedek and a *sicha* of the Friediker Rebbe). In the introduction to the *kuntres*, the Rebbe notes that these *minhagim* are collected from his *reshimos*, based on customs he observed or heard about from the Friediker Rebbe. They were later published in *Sefer Haminhagim*, p. 69.

It should be noted that the Rebbe also added extensive footnotes in his holy handwriting, including sources and other notes that are not presented here. (See *Yemei Bereishis*, p. 321).

We are thankful to Rabbi Chaim Shaul Brook of Vaad Hanochos B'Lahak for providing us with the original *ksav yad kodesh*.

Minhagim of the Rebbe's Household

Chanukah

Boys begin lighting [their own] Chanukah candles some time before bar mitzvah.

Girls don't light on their own. A [grown] woman fulfills the mitzvah through her husband.

We light with olive oil, and [for] the *shamash*—[we use] a beeswax candle.

We place the menorah alongside the doorpost in the opening of the doorway of the room, and we are not particular whether [the menorah] is situated from south to north or from east to west.

We place the menorah on a chair, and we are not particular that it should stand higher than seven *tefachim* or near the three *tefachim* mark.

We light [the menorah] wearing a *gartel*, but with regular [weekday] hat and clothes.

We light [the menorah] between *Mincha* and *Maariv*.

[Our] version of the *bracha* is: *Lehadlik ner Chanukah*.

Begin lighting the candles only after all of the *brachos* are concluded.

On the first night, we kindle the light to the far-right. From the second night and on, we add one light to its left and begin kindling from left to right.

The *shamash* is placed higher than the other candles.

At times the menorah had to be moved one or two *tefachim* towards the [Frierdiker] Rebbe in order to enable him to [reach and] light the candles and then it would be put back in its permanent place. Nevertheless, [the Rebbe] lit [the menorah] and made the *brachos* on his own [even though there are *poskim* who maintain that in such an instance it would be better for someone else to do the lighting in his stead].

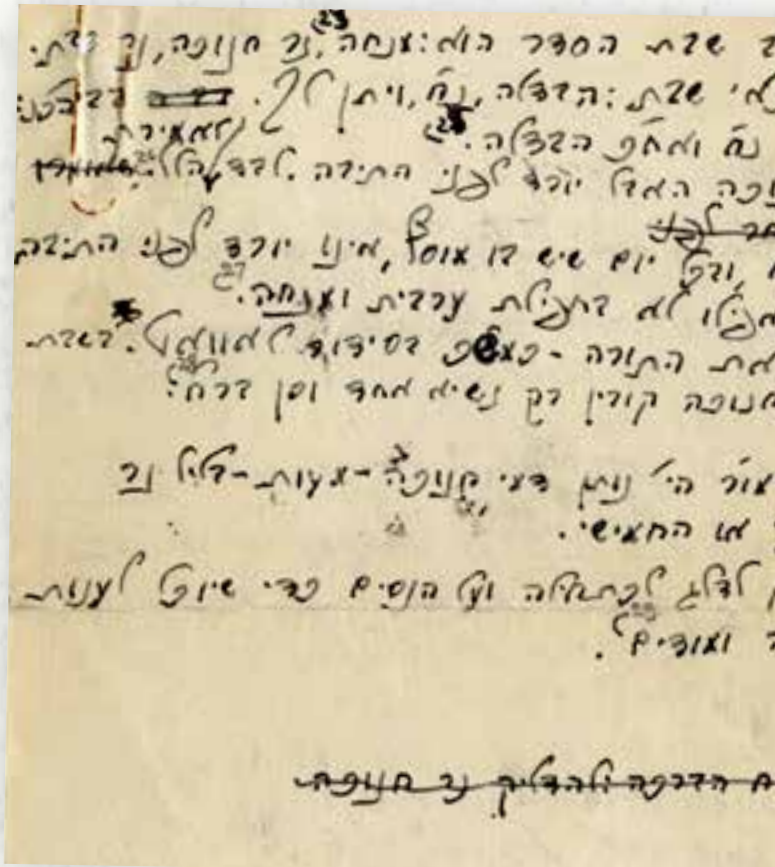
“*Haneiros Halalu*” is recited after lighting all the candles.

We ensure that the candles should burn for a minimum of 50 minutes.

We remain near the candles for about half an hour (with the exception for Erev Shabbos).

Some have the custom to replace the wicks each day with new ones. Others maintain that we are not particular about this—and on the contrary [they prefer to use] the old ones because they are easier to light. As of now, I was not able to ascertain what the [Frierdiker] Rebbe's practice was in this regard.

A flame that went out before burning its required amount of time should be rekindled.

After the aforementioned amount of time has passed, the menorah can be relocated even if the candles are still burning. Additionally, [after the proper time has past] work may be done, though not in front of the menorah. [This is true] even on the first and eighth days of Chanukah.

On Erev Shabbos the order is: *Mincha*, Chanukah candles, Shabbos candles.

On Motza'ei Shabbos [the order is]: *Havdala*, Chanukah candles, *Veyiten Lecha*. At shul: Chanukah candles and then *Havdala*.

During Chanukah, an *avel* davens at the *amud*, but not for the recitation of *Hallel*.

On Rosh Chodesh, and on any day that *Musaf* is recited, [an *avel*] should not daven at the *amud*; even for *Maariv* and *Mincha*.

Krias haTorah [for Chanukah] should follow what is written in the *siddur* of [Reb Avraham Dovid] Lavut. On Shabbos Chanukah, only one “*nossi*” is read, and the same applies to Rosh Chodesh.

The [Frierdiker] Rebbe would give Chanukah *gelt* on the fourth or fifth night [of Chanukah].

One should not intentionally skip “*V'al Hanissim*” in order to be able to answer *Kedusha* or *Modim*.

מנהגי בית הרב

חנוכה

הבנים מתחילים להדליק נרות חנוכה איזה זמן קודם ה"בר מצוה."

הבנות אין מדליקות בפ"ע. אשה בעלה מוציאה.

מדליקים בשמן זית, והשמש - נר של שעה.

מניחים המנורה בעובי המזוזה בחלל פתח החדר ואין מדייקים אם דרום וצפון מונחים או מזרח ומערב מונחים.

מעמידים המנורה על כסא. ואין מדייקים שיהי' למעלה משבעה טפחים, או למעלה וסמוך לג' טפחים.

מדליקין בחגירת אבנט, אבל ככובע ולבושים הרגילים.

מדליקים בין מנחה למערב.

נוסח הברכה: להדליק נר חנוכה.

התחלת הדלקת הנרות לאחר סיום כל הברכות.

בליל ראשון מדליק נר לימין. מליל שני ואילך מוסיף לשמאלו ומדליק משמאל לימין.

השמש מקומו גבוה משאר הנרות.

קרה וצריך ה' מטלטל המנורה טפח וטפחים לקרבה לאדמו"ר כדי שיוכל להדליק הנרות ואח"כ היו מעמידין אותה במקומה ובכל זה ברך בעצמו והדליק.

אמירת "הנרות הללו" לאחר הדלקת כל הנרות.

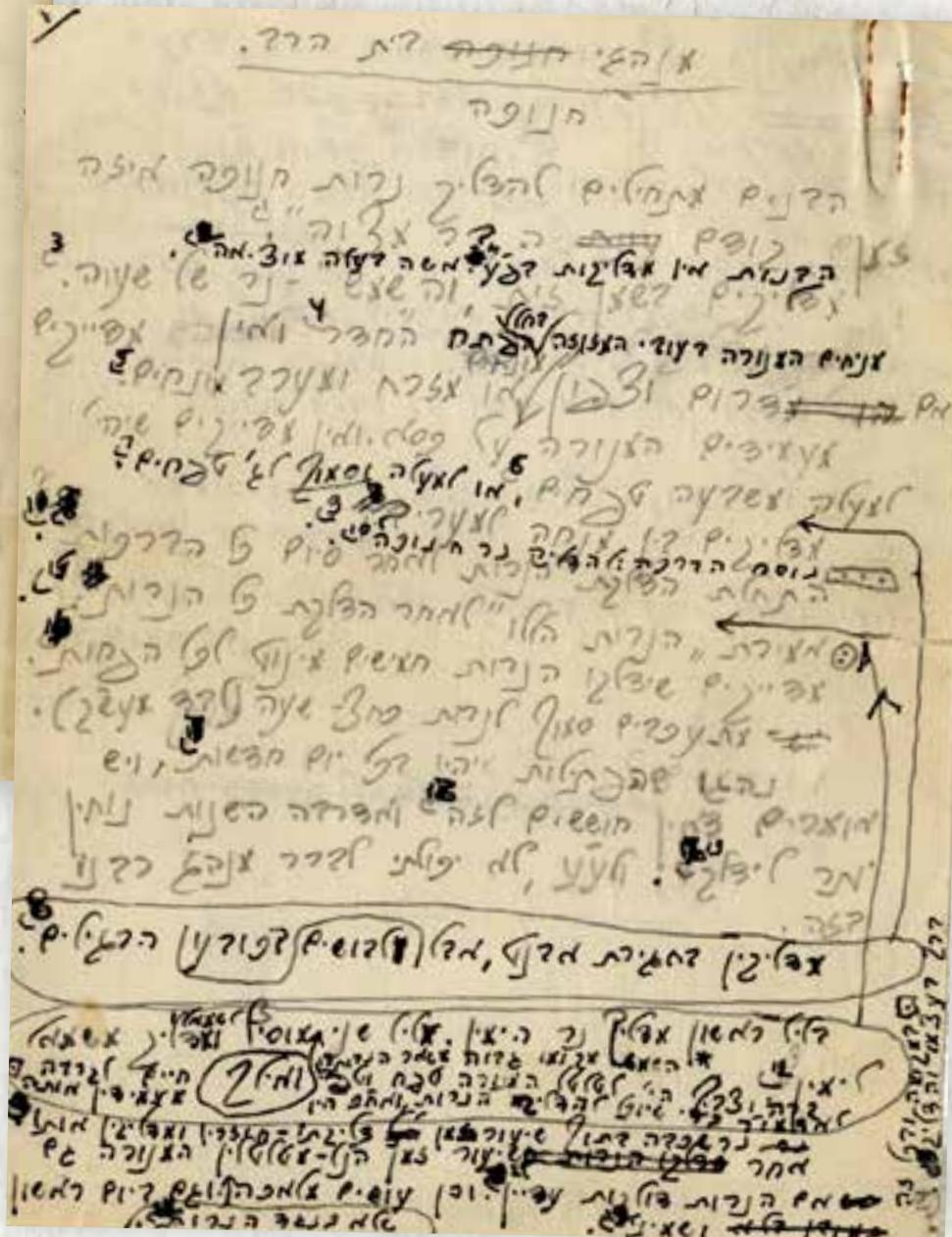
מדייקים שידלקו הנרות חמישים מינוט לכל הפחות.

מתעכבים סמוך לנרות כחצי שעה (לבד מעש"ק).

נהגו שהפילות יהיו בכל יום חדשות, ויש אומרים דאין חוששים לזה ואדרבה הישנות נוחין יותר לידלק. ולע"ע, לא יכולתי לברר מנהג רבינו בזה.

נר שכבה בתוך שיעור זמן דליקתו - חוזרין ומדליקין אותו.

אחר שיעור זמן הנ"ל - מטלטלין המנורה גם אם הנרות דולקות עדיין. וכן עושים מלאכה שלא כנגד הנרות. וגם ביום ראשון ושמיני.

בערב שבת הסדר הוא: מנחה, נר חנוכה, נר שבת.

במוצאי שבת: הבדלה, נ"ח, ויתן לך. בביהכ"נ: נ"ח ואח"כ הבדלה.

בחנוכה האבל יורד לפני התיבה. לבד לאמירת הלל.

בר"ח, ובכל יום שיש בו מוסף, אינו יורד לפני התיבה ואפילו לא בתפילת ערבית ומנחה.

קריאת התורה - כמש"כ בסידור לאוואט. בשבת חנוכה קורין רק נשיא אחד וכן בר"ח.

אדמו"ר ה' נותן דמי חנוכה - מעות - בליל נר הרביעי או החמישי.

אין לדלג לכתחילה ועל הנסים כדי שיוכל לענות קדושה ומודים.